

Назва дисципліни	Політологія
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Юськів Богдан Миколайович
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://rshu.edu.ua/kafedry-fdkmttf/kafedra-etub/sklad-ketub/121-personalii/1219-yuskiv-bohdan-mykolaiovych
E-mail викладача:	yuskivb@ukr.net
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування цілісної системи знань, умінь і навиків, які спрямовані допомогти студентам науково осмислити складні явища і процеси сучасного політичного життя, щоб свідомо орієнтуватися в них, а також розібратися в існуючих політичних теоріях.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення закономірностей становлення політичної науки в історії політичної думки;
- вивчення механізмів соціально-історичної обумовленості розвитку та функціонування системи політичних відносин у суспільстві;
- вивчення принципів розвитку та функціонування політичних систем країн світу;
- вивчення особливостей функціонування політичної системи України;
- вивчення закономірностей становлення та діяльності основних політичних інститутів суспільства;
- вивчення принципів функціонування виборчої та партійної системи;
- розвиток умінь використовувати теоретичні знання на практиці;
- набуття вмінь здійснювати аналіз і оцінку політичної ситуації;
- набуття вмінь висловлювати власну політичну позицію у різних формах політичної участі;
- набуття навичок ефективно протистояти політичним маніпуляціям та зловживанням з боку різних політичних суб'єктів.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК7.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК8.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК9.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК10.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК12.** Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності:

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати:

Р4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

Р5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

Р7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

Р8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

Р10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

Р11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

Р14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

Р15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Р18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

Р20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

Р23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Передумови вивчення дисципліни «Політологія» відсутні.

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- формування почуття задоволення від пізнання нового;
- усвідомлення розширення власних перспектив у плані знайомства з дійсністю, відкриття невідомих сторін оточуючої дійсності – закономірностей творчості;
- формування стійкої тенденції до продовження креативної діяльності;
- вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності, артистизму);
- мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Політологія» може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у Робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;
- виконання диференційованих завдань;
- підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо;
- виконання творчих завдань, передбачених дисципліною.

Перелік тем

1. Сутність політики
2. Політичні системи та режими
3. Політичні ідеології. Демократія
4. Держава
5. Внутрішня політика
6. Світова політика
7. Економіка та суспільство
8. Політична культура, комунікація та легітимність
9. Представництво, вибори та голосування
10. Партії та партійні системи
11. Громадські групи, групи інтересів та соціальні рухи
12. Конституції, право та судові системи
13. Законодавча влада
14. Виконавча влада

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Історія політичної думки: підручник / за заг ред. Н. М. Хоми. Л.: «Новий світ – 2000», 2016. 1000 с.
2. Основи політології: навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / М.Ф.Юрій. К.: Кондор, 2003. 338 с.
3. Політологія : навч. посібн. / За ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: Астон, 2019. 219 с.
4. Політологія у схемах, таблицях та визначеннях: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / М.О.Дей, О.І.Ткач. Київ : Ліра-К, 2017. 172 с.
5. Політологія: навч. посіб. для студентів негуманітарних спец. / А.О.Овчаренко, В.А.Звіркowska. Черкаси: Гордієнко Є.І., 2017. 242 с.
6. Політологія: підручник / За ред. М.М. Вегеша. К.: Знання, 2008. 556 с
7. Політологія: підручник / За ред. проф. М.П.Требіна; НЮУ ім.Я.Мудрого. Харків: Право, 2018. 460 с.

Допоміжна

8. Бебик В.М. Політологія: Теорія, методологія, практика: Підручник. К.:МАУП, 1997. 248 с.
9. Брегеда А. Ю. Основи політології: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2000. 312 с.
10. Гелей С, Рутар С. Політологія: Навч. посібник. К.: Знання, 1999. 427 с.
11. Основи політичної науки: Курс лекцій / За ред Б.Кухти. Львів: Кальварія, 1997. 336 с.
12. Політологічний енциклопедичний словник / Упоряд. В.П.Горбатенко. К.:Генеза, 2004. 736 с.

13. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях: Навч. посібник/За ред. І.С.Дзюбка, І.Г.Оніщенко, К.М.Левківського, З.І.Тимошенко. К.: УФІМБ, 1999. 161 с.
14. Політологія: сучасні терміни і поняття / Короткий навчальний словник-довідник / Уклад. В.М.Піча. Львів: «Новий світ – 2000», 2015. 516 с.
15. Шульга М.А., Зубчик О.А. Політичний менеджмент. Навч. посібник. К.: Академія, 2013. 160 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdgu-dkm.rv.ua/library/>.
2. vipreshebnik. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/>.
3. Буковинська бібліотека. URL: <https://buklib.net/books/21875/>.
4. osvita.ua. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/.
5. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
6. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.com.ua>.
7. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/>.
8. Додаток Google AdWords. URL: <https://ads.google.com>.
9. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Бізнес-портал: <http://www.buziness.info>.
11. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>.
12. Інтернет портал для управлінців: <http://www.management.com.ua>.

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання ВК14

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	P 11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М08 М10
		P18	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М08 М10
ЗК4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	P5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М08 М10

			органами державної влади).		
		P10.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК7	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	P8.	Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК8	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	P7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	P23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
		P14.	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК10	Здатність бути критичним і самокритичним.	P15	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК12.	Навички міжособистісної взаємодії	P20	Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
СК5.	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	P4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10
		P7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	МО2 МО6 МО8 М10

			основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.		
		P 11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO6 M08 M10
СК7.	Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.	P5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO6 M08 M10
СК8.	Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.	P10.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO6 M08 M10
СК10.	Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.	P18	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO6 M08 M10
СК11.	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.	P7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO6 M08 M10
СК13.	Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.	P 11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO6 M08 M10

СК14.	Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	P10.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO6 MO8 M10
-------	---	------	--	---------------------------------	--------------------------

* MН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); MН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); MН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); MН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); MН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); MН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); MН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** MO1 – екзамен; MO2 – усне або письмове опитування; MO3 – колоквиум; MO4 – тестування; MO5 – командні проекти; MO6 – реферати, есе; MO7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; MO8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; MO9 – захист лабораторних і практичних робіт; MO10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Політологія»

Поточне оцінювання та самостійна робота									Залік	Сума
Модуль 1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МКР1				
4	4	4	6	4	4	10				
Модуль 2										
T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	МКР2		
4	4	4	4	4	4	4	6	10	20	100

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 3	6
T5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
<i>Модульний контроль</i>		-	10

T7	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T8	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T9	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T10	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T11	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T12	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T13	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T14	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 3	6
<i>Модульний контроль</i>		-	8
<i>Залік</i>		-	20
Разом:		100	

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим	здобувач ВО	Низький (рецептивно-	незадовільно	не зараховано

		повторним вивченням дисципліни	володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	продуктивний)		
--	--	--------------------------------	---	---------------	--	--

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.